

VÁRKONYI JUDIT

Vénusz virrasztása

(RÉSZLET)

ELSŐ DAL

Az ember sosem tudhatja biztosan, hogy boldog-e vagy csak örül. Egyszer mégis biztosan éreztem, hogy boldog vagyok. Még a napját is tudom. Április 14-e volt, éjjel. Csend volt, fölöttem a csillagok, rajtam a szeretőm. Azt kérdezte: boldog vagy? „Nem. Nem vagyok. Csak örülök” – mondtam. Várj csak, mindjárt boldog leszel, suttogetta, és még szorosabban ölelt, szájával a nyakamra borult, feneké megfeszült. Azután tényleg előntött a boldogság, ömlött belém, akár fülledt nyarakon a hegyekből lezúduló langyos eső.

Rég sírtam. Megtanultam viselkedni, eltűnni, hogy a szeretet nem jár csak úgy. Néha jut. Akkor sírni kezdtem, olyan nyomorult voltam, olyan nyomorultul hálás... Ha hanyatt fekszel, a könny nem az arcodon folyik, hanem a füled felé, aztán beszökik a hajadba. Átgörög a füleden.

Késő tavasz volt, de meleg éjszaka, csak egy vékony kis blúzt gomboltam magamon. „Nézd, milyen a bőröm. Lassan megereszkedik. Nem vagyok már szép neked” – mondtam, és azt éreztem, most úgy igazán sírnék, nem fognám vissza, de nem akartam elrontani a pillanatot. Ritkán voltunk együtt, nekem alig jutott egy-egy este. Az sem járt csak úgy... Azt a keveset meg nem pazaroltam. „De az vagy – mondta. – Szébb, mint valaha. Szerettem, hogy benned van az idő.”

Nem ültem fel, még nem akartam. Megemltem a medencecsontomat, a fenekem alatt áthúztam a szoknyát, összekapcsoltam a derekamon. Aztán magam mellé vontam újra, visszahúztam a plédre, és a vállára tettem a fejemet. A távolban feszülő hajókotelet néztem. „Mire gondolsz?” – kérdezte. „Szép Ernőre. A *Lila ákác*-ban azt írta: »mintha a boldogság az embert megszólítaná«. Valami ilyesmit érzek én most.”

Másnap nem volt előadásom, ki sem mozdultam a lakásból. Összepakoltam a múltat. Dobozokba rendeztem. Előző éjjel, a Dunánál döntöttem el, hogy nem

akarom őrizgetni már. Ideje kicsomagolni a jelent. Elhinni, hogy van. Fényképeket, leveleket, féltve őrzött kacatokot raktam össze. Egy kupacban megannyi jelmezes fotó... Az egyiken ondolált, szőke parókát viseltek, istenem, milyen karcsú voltam. Földig érő, kobaltekürtkizben játszó sanzsan ruhában. Talán életem legszebb időszaka volt. Nem, nem a legboldogabb, hiszen azt sem tudom, voltam-e valaha boldog igazán. Nehéz megfogalmazni vagy akár csak körülírni, mit élhettem át akkor. A „siker” hivalkodó szó, a szinonimái is mind

erőszakosak vagy pökhendiek. Befutott, foglalkoztatott, ünnepelt – csupa olyan szó, amit normális ember nem használ önmagával kapcsolatban. Talán erre jó a fotó... Helyettünk beszél.

Halomban állnak a képek. Drámák. Sok ezer halál. Egyetlen vakuvillanás... Mintha az első előadás soha nem ért volna véget. Az ügyelő szólított, és hús év múlva vettem észre, hogy még nem jöttem le a színpadról. Pedig nem akartam én semmit. Olvastam valahol, hogy újat létrehozni nem lehet akarni. Mert az akarás nem lehet alkotás, csak erőlkö-

FOTÓ: FALUS KRISZTA

dés. Hát, én sosem akartam. De ha azt mondták, itt egy feladat, a tiéd, akkor megcsináltam. Ha közben úgy éreztem, bíznak bennem, megtáltosodtam. Ha valamit tőlem akartak látni, hallani, nekem elég volt ahhoz, hogy tudjam: ez az én dolgom, és sosem volt kérdés, hogy megoldom-e. Másféle kérdések gyötörték, persze. De mindvégig alázattal dolgoztam. A színpad volt a legbiztosabb dolog egész életemben.

Színlapok... A fotók mellé tettem mindet. Gondosan elraktam az összeget, pedig el sem tudtam képzelni, hogy valaha ismét kézbe vegyem őket. Ha valami elmúlt, nincs értelme újraélni... Jól hangzik ez, persze. És könnyű is lenne így, csak épp másként működünk. Az emlékek nem kérdezik, akarsz-e még velük találkozni. Velünk vannak, és a legváratlanabb pillanatokban bújnak elő. Hol feldobnak, hol pedig megríkatnak... Kerülni tudjuk őket, de elkerülni nem. Anyyira reméltem, hogy azokat a fotókat, amelyeken ő is szerepel, véletlenül csak összefogom egy másikkal, és meg sem pillantom. Közben titkon mégis vágytam, hogy újra lássam az arcát, akkor is, ha fáj. Mindig fájni fog. Utoljára akkor láttam, amikor egy reptéri forgójáton át lassan kísértált az életemből. A legjobb páros voltunk, minden értelemben – a színpadon és az ágyban is, igen, diadalmas páros, bátran kimondom. Szerénytelenül. Dátum a fotók hátoldalán... Ma elég egy gombnyomás egy kapcsolat végén, egy mappa eltűnik, s szertefoszlik két, egybefonódott élet. „Lomtár kiürítése.” Persze, réges-rég széttéphettem volna a papírképeket. Hisz az a kevés, amink volt, régen szertefoszlott. De nem volt szívem miszlikbe aprítani, ami a miénk lehetett. Most sem tudtam megtenni. Sem a kidobandók közé gyűjteni. Ennyi év után... Készítettem nekik egy harmadik kupacot. Lesz hát egy soha fel nem nyitandó doboz is.

*

(Helikon Kiadó, 2020)